

talsvalgmaaden. Indledningen til Paragrafen er nemlig denne: „Valgene foretages efter Reglerne for Forholdstalsvalgmaaden paa følgende Maade“, og saa kommer det Øvrige. Søvrigt skal jeg aldeles slutte mig til de Bemærkninger, der ellers ere gjorte af det ærede Mindretal angaaende den Maade, hvorpaa dette Afstemningsthema foreligger i Henseende til Spørgsmaalet om Gyldigheden af det foretagne Valg, og hvorledes det bør opfattes. Jeg kan ganske henholde mig dertil. Det er som af ham bemærket jo en gammel Praxis — og der har derom aldrig før nu her fra enkelte Medlemmers Side, jaavidt mig bekendt, nogenstinde være reist nogen Tvivl — at ved Afgjørelsen af, om et Valg var gyldigt eller ikke gyldigt, skulde kasseres eller ikke kasseres, var det et ganske overordentlig væsentligt Hensyn, om der var nogen Sandsynlighed for, at Valget vilde være blevet anderledes, jaafremt de paaankede Uregelmæssigheder ikke vare blevene begaaede. Derfor som der ingenfomhelst Sandsynlighed var tilstede i saa Henseende, har man aldrig næret nogen Tvivl om, at det vilde være rigtigt at stadfæste Valget, selv om der i en eller anden Henseende var begaaet nogen Uregelmæssighed. Det er første Gang, at jeg hører her i denne Sal en modsat Anskuelse.

Strandskov: Det er kun en ganske kort Bemærkning, jeg skal tillade mig overfor det ærede Medlem, der sidst havde Ordet (Ussing). Som Valget nu foreligger efter det Grundlag, hvoraf det er fremgaaet, er jeg af den Formening, at Udfaldet af et Omvalg vilde blive det samme; men det gjør ingen Forskjel i min Betragtning om Valgets Kassation, idet jeg tror, at, dersom Valgloven var fulgt fra Først af, var Valget slet ikke kommet til at foreligge, som det nu gjør. Derfor holder jeg paa, at dette Valg kasseres. Noget ganske Andet er det jo med Folkethingsvalgene.

Clausager: Maa jeg blot gjøre den korte Bemærkning, at det forekommer mig, at et Omvalg, som jeg før nævnte, vilde være en nok saa stor Straf for Vælgerne som for Valgbestyrelsens Formand, og jeg ser ikke rettere, end at det ærede Medlem fremdeles er af den Anskuelse, at selv om Valget kasseres, vil Udfaldet blive det samme som sidst. Efter hvad der allerede er foregaaet, er det en rigtigere og, forekommer det mig, korrektere, for ikke at sige strengere Fremgangsmaade overfor Valgbestyrelsens Formand, om

han bliver idømt en Multt for sin Udfærd, end om Valget bliver kasseret, thi vi maa jo huske paa, at, dersom man vil anvende den Praxis at kassere Valg over en lav Sko, fordi der er gjort Afvigelser fra Valgloven, saa vilde, for at blive i det ærede Medlems Tankegang, navnlig i Henhold til de Udtryk, han anvendte i sit første Foredrag, en Valgbestyrelsens Formand, der mulig maatte se, at den Kandidat, han særlig ønskede, ikke vilde opnaa Valg, have det i sin Magt, ved at gjøre Afvigelser fra Valgloven, at faae Valget kasseret, og det synes mig at være lidt betænkeligt at lægge en saadan Magt i Valgbestyrelsens Formands Haand. Jeg kan ikke se rettere, end at man i Grunden rammer Valgbestyrelsens Formand haardere ved at diktere ham en Multt end ved at kassere Valget.

Strandskov: Der er den Forskjel mellem den sidste ærede Talers (Clausager) Udtalelser og Ansuelser og mine, at det lader til, at han er saa overordentlig om overfor Vælgerne i Henseende til deres Tid og Mejlighed, at han ikke vil se bort fra den Mejlighed, det kunde forvolde at gjøre Valget om paa lovlig Maade, men det er ikke min Anskuelse.

Formanden: Forinden vi gaa til Afstemning, skal jeg tillade mig at gjøre en Bemærkning med Hensyn til et Punkt, som vedkommer Landstinget selv. Det er under Forhandlingerne blevet berørt, hvorvidt den Fremgangsmaade er rigtig, som her i Landstinget følges ved Afstemninger og Valg, nemlig at Stemmesedler, som ere blanke ved Tilbageleveringen, eller det tydelig udtalte: „Stemmer ikke“, regnes med til at udgjøre det Tal, som behøves, for at en gyldig Beslutning her kan fattes. Det er jo ikke egentlig Dieblisset nu at komme ind paa nogen Undersøgelse om den rigtige Fortolkning af Grundlovens § 61 og den Udførelse, der i saa Henseende har faaet igjennem vor Forretningsordens § 35; men jeg maa dog sige, at ligesom jeg i den lange Narrække, jeg har haft den Ære at være Formand i Landstinget, stedse har fulgt den Fremgangsmaade, om hvis Rigtighed der er blevet reist Tvivl, saaledes har jeg ogsaa modtaget den i Arv fra Forgængerne paa denne Plads, og jaavidt mig bekendt har der ingenstinde været forholdt anderledes i Landstinget. Der foreligger ogsaa fra det staaende Udvalg for Forretningsordenen i 1864 en Betænkning,